

ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS LPR VAMPO OHJELMA

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

ESTEETTÖMYYS

- Esteettömyydessä on kyse ihmisten moninaisuuden huomioon ottamisesta rakennetun ympäristön suunnittelussa , toteuttamisessa ja kunnossapidossa. Esteettömät ympäristöt yhdessä saavutettavien palvelujen, käytettävien välineiden ja ymmärrettävän tiedon kanssa mahdollistavat yhdenvertaisen osallisuuden toteutumisen.
- Esteettömyys mahdollistaa ihmisten asumisen valitsemassaan paikassa ja sujuvan osallistumisen muun muassa työntekoon, harrastuksiin, kulttuuriin ja opiskeluun. **Esteettömyys on yhdenvertaisuutta ja osa kestävästä kehityksestä.**
- Esteettömyydessä ei ole kyse vain liikkumisen esteettömyydestä. Siinä otetaan huomioon myös esimerkiksi näkemiseen, kuulemiseen, ymmärtämiseen ja kommunikaatioon liittyvät asiat.
- Esteettömyys merkitsee turvallisuutta ja laatua. **Se kertoo ajattelutavasta, oikeista asenteista ja erilaisuuden huomioon ottamisesta.** Esteetön ympäristö ei erottele ihmisiä heidän toimintakykynsä perusteella. Esteettömyydessä on yksinkertaisesti kyse ihmisten moninaisuuden huomioonottamisesta rakennetun ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa.

SAAVUTETTAVUUS

- Saavutettavuudella viitataan usein muuhun kuin fyysiseen ympäristöön. Esimerkiksi palvelut, viestintä ja verkkosivut pitää toteuttaa niin, että ne soveltuvat kaikille. **Saavutettavuutta on myös ihmisten moninaisuuden huomioon ottava ilmapiiri ja asenteet.**
- Esteettömyyttä ja saavutettavuutta käytetään usein sanaparina.
- Esteettömyydellä tarkoitetaan lähinnä fyysistä ympäristöä, kuten rakennuksia, ulkoalueita ja julkisia liikennevälineitä.
- Saavutettavuudella tarkoitetaan "aineetonta" ympäristöä, kuten tietoa, verkkosivuja, palveluja ja asenteita.
- Yhteistä molemmille termeille on, että niin fyysisen ympäristön kuin vaikkapa verkkosivujen ja palvelujen pitäisi olla **kaikille sopivia ja kaikkien saatavilla riippumatta ihmisen toimintakyvystä.**
- Kaikille sopivan suunnittelun (englanniksi Design for All tai Universal Design) lähtökohtana on, että tehdään kaikille soveltuvia ratkaisuja. Näin vähenee tarve tehdä erikseen esteetöntä, kun huomioidaan ihmisten moninaiset tarpeet jo alun perin. Kaikille sopiva suunnittelu ei kuitenkaan sulje pois yksittäisen vammaisen henkilön oikeutta saada tarvitsemiaan palveluja.

Esteettömyys ja saavutettavuus

Lain mukaan

1. Jotta vammaiset henkilöt voisivat elää itsenäisesti ja osallistua täysimääräisesti kaikilla elämänalueilla, **sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet** varmistukseksi vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn fyysiseen ympäristöön, kuljetukseen, tiedottamiseen ja viestintään, muun muassa tieto- ja viestintäteknologiaan ja -järjestelmiin, sekä muihin yleisölle avoimiin tai tarjottaviin järjestelyihin ja palveluihin sekä kaupunki- että maaseutualueilla.

Näitä toimia, joihin sisältyy saavutettavuuden esteiden tunnistaminen ja poistaminen, sovelletaan muun muassa:

A) rakennuksiin, teihin, kuljetukseen sekä muihin sisä- ja ulkotiloihin, koulut, asunnot, terveydenhuoltoyksiköt ja työpaikat mukaan lukien;

B) tiedottamiseen, viestintään ja muihin palveluihin, sähköiset palvelut ja pelastuspalvelut mukaan lukien.

